

БЮЛЕТИН

Културно-информационен център на българското малцинство
“Цариброд” – клон Босилеград

Година 2. Брой 13. август 1999 година Безплатен екземпляр

БЮЛЕТИН

Основател и издател: Гражданско сдружение Културно информационен център на българското малцинство “ЦАРИБРОД” Димитровград, Площад на освобождението № 8.

Редакция: Иван Николов, Радко Стоянчов и Александър Димитров.

Адрес: Ул. Маршал Тито № 15, 17540 Босилеград, тел./факс: 017/78 – 254.

Главен и отговорен редактор: Иван Николов.

На нашите читатели

Драги читатели, пред вас е отново нашия “Бюлетин”. Както и сами знаете, КИЦ “Цариброд” беше заставен да преустанови издаването му по време на бомбардировките на НАТО срещу Югославия. В страната беше в сила военно положение което рязко ограничи възможностите за свободна публична изява. Антибългарската истерия която разпалиха официалните сръбски медии, достигна кресчендо след като България достави въздушното си пространство на НАТО.

В такива условия имаше реална опасност нашия “Бюлетин” да послужи като средство за политическа саморазправа с интелектуалния кръг около КИЦ “Цариброд”. Набързо скалъпения процес срещу лидера на ДСБЮ д-р Марко Шукарев показа, че нашите опасения не са били без основание.

От друга страна, ние не искахме да се превърнем в част от пропагандната машина на официалната политика която безотговорно тласкаше страната в една безсмислена и предварително загубена война срещу по-голямата част от човечеството, вместо да потърси изход в демократизацията на обществото и междуетническия диалог.

Ето защо предпочетохме да замълчим. Впрочем, някой отдавна беше казал, че когато оръжието говори, разумът мълчи.

Днес, когато след ужасния военен кошмар бавно идваме на себе си, ние отново се опитваме да внесем лъч светлинка в помрачените умове и души и да си обясним защо трябваше да ни се случи всичко това, но и да направим всичко възможно то да не се повтори никога вече. Това ни задължават жертвите на тая война. Сред тях са и нашите сънародници от българското малцинство. Поклон пред паметта им!

Ето защо в този брой на “Бюлетина” може би ще намерите и някои позастарели неща. Приемете нашите извинения ако ги намирате за излишни. Но ние считохме, че трябва да тръгнем от там където спряхме на онзи страшен 24 март 1999 година.

(М)орална (по)беда

Косовската драма през 90-те продължи с патетични националистически проповеди на сръбските интелектуалци. Патетиката бе използвана за политическа манипулация която роди омразата и – пътят към войната бе открит. Трите основни центъра които профилираха общественото мнение и държавната политика – Сръбската академия на науките и изкуствата, Сдружението на писателите на Сърбия и Сръбската православна църква, както и повечето политически партии в Сърбия се надпреварваха в патетични слова за Косово. Но нито сръбските, нито албанските националисти имаха решение за Косово.

Ония пък сръбски и албански интелектуалци които проповядваха съвместен живот, взаимно уважение и толеранция между албанци и сърби и които се противопоставяха на омразата и войната бяха изместени от обществения живот. 1200 журналисти на РТС бяха уволнени наведнъж, много вестници и списания бяха забранени а държавните медии бяха нагласени на една мелодия. Автономията на университета рязко бе ограничена с което държавата се застрахова от възможността някой да ѝ прави критика и да застрашава с евентуални студентски бунтове.

Опустошаването на Югославия и нашето пропадане във времето започна още когато неизвестния Добрица Чосич възкръсна сръбският национализъм и почна да проповядва нетърпимост и невъзможност за общ живот не само с албанците, но и с отстаналите народи от бивша Югославия. Днес тези гласноговорители на омразата нещо не се чуват – май че се оттеглиха в академичната тишина. Вече никой не говори нито за “небесна Сърбия”, нито за “Косово – най-скъпа сръбска реч”, нито за “святата сръбска земя”. Ехото на националистическите проповеди като че ли отшумява, но когато става дума за решение на проблема – менталната блокада продължава.

Всъщност тази блокада си пролича още когато сърби и албанци се хванаха за оръжието. Когато задейства оръжието, нещо не е наред с разума. После почнаха да пукат сапунените мехури на заблудите. Ето някои от тях.

Сърбите вярваха, че НАТО няма да ни удари, а ако все пак ни удари, тогава “на Косово вече няма да има албанци”. Албанците вярваха, че ако НАТО удари, независимостта на Косово е в кърпа вързана. НАТО вярваше, че ударите ще обърнат населението срещу Милошевич и той ще падне за няколко дни. Милошевич вярваше, че НАТО ще отстъпи ако Сърбия издържи първите удари. Други вярваха, че Русия ще спре НАТО, НАТО вярваше, че Русия няма да рискува отношенията си със САЩ с оглед на необходимите американски кредити за руската икономика. Европа вярваше, че САЩ ще свършат мръсната работа и ще платят цялата операция, а САЩ че ще засили позициите си на световен лидер. На Китай никой сериозен не разчиташе дори и когато бе ударено китайското посолство в Белград. Щуротиите за съюз с Русия и Беларус показаха само колко комична е сръбската външна политика. Ония които говореха, че ще победим НАТО, че ще станем втор Виетнам, все още продължават да славят победа, само че не знаят срещу кого. Косово все още не е загубено, но скоро и това ще стане ако Сърбия не се демократизира и намери демократично решение за проблема. Имаше толкова много погрешни преценки но никой не си даваше сметка за реалния свят в който живеем и не мислеше, че този свят, веднъж поел решаването на Косовския проблем, няма никога вече да ни остави да го решаваме сами, дори и да сме способни да го решим.

Може ли последната война да ускори процеса на нашето духовно узряване и да ни накара да преосмислим познанията си за обкръжението в което се намираме. Изправени пред гробовете, осакатените, бежанците, развалините и другите ужасяващи последици на войната, неминуемо трябва да си зададем въпроса в какво се състои нашата гражданска вина, какво можем да сторим, а не го сторихме, за да предотвратим злото? Ония които днес си измиват ръцете и хвърлят цялата вина върху Милошевич, нека да си спомнят къде бяха.

Сред нас имаше хора които бяха за война.

Само че не си даваха сметка за реалната си боеспособност. Сред тях имаше убедени идеолози на войната и имаше такива които допускаха да ги носи течението поради слабостта си да се противопоставят на колективната лудост обхванала цялото общество. Тяхното малодушие струваше смъртта на техните близки и материалните разорения на държавата и обществото. Те трябва да си признаят вината, историята и без това няма да ги амнестира от отговорност. Именно те са доказателството, че в обществения живот не бива да се оставяш да те носи течението и да си стоиш

настрана сякаш нищо не те засяга. Защото всичко това, именно нас най-много ни засяга – животите ни, семействата ни, имуществото ни, екзистенцията ни.

Ето защо Милошевич не е и не може да бъде единствения виновник. Все пак, той не е избрал сръбския народ, точно обратното, сръбския народ избра Милошевич и то единодушно, именно заради твърдата му политика към Косовските албанци. Не бива другаде да търсим изкупителни жертви за нещо за което гласуваха 2/3 от гражданите на СРЮ. Само преди година и половина, пет милиона граждани на СРЮ казаха НЕ на международната общност. Това не на международната общност, всъщност значеше ДА на саморазправата с косовските албанци. Въпреки че НАТО вече ни беше предупредил, нашите политици, чувствувайки мнозинството зад себе си, водени от някакъв евтин популистски патриотизъм, вече биеха бойните барабани забравяйки простичката истина, че патриот е само оня, който мисли и работи за доброто на своя народ. Естествено, никой нормален гражданин не подкрепи ударите на НАТО, но антинатовското разположение не бива да означава подкрепа за ония лекомислени стратегии в Косовската авантюра, дето после ни захвърлиха на световното бунище. Ония които заговаряха бързи и прости решения в борбата с “дивите албански племена”, накрая първи напуснаха Косово. В крайна сметка, всички ние скъпо заплатихме и тепърва ще плащаме липсата на демокрация, на етническа толеранция и междуетнически диалог. Това е резултатът от систематично отглежданата и култивирана омраза в държавата и обществото. Предстои ни дълъг процес на морален катарзис от заблужденията с които е отровено цяло едно поколение.

Къде се намираме днес?

Жертвите на войната все още не са изброени. Материалните загуби се изчисляват на суми от 30 до 100 милиарди долари. Голяма част от икономиката, транспорта и комуникациите са разорени. Все още няма трайно решение за Косово. Противоречията между Сърбия и Черна гора нарастват а с тях и опасността от нова гражданска война. Рейтингът на Милошевич спада, но все още няма сериозна политическа алтернатива която да го накара да се оттегли. Опозицията е разединена, нейните лидери се мразят и се продават за по някое министерско място. Сърбия не успя да създаде силна демократична пратия която да бъде алтернатива на корумпираните леви и националистически партии. Нито една политическа сила в Сърбия не се нае да предложи нов етнически модел. Малцинствата са изплашени и като че ли все повече се отдалечават от политическата система на Сърбия. Над страната тегне опасността от по-нататъшно разпадане. От друга страна, режимът има нужда от латентна криза за да сплотява нацията пред мнимите или реални опасности под своя флаг а и да отклони вниманието на обществото от съществените проблеми и собствената си отговорност. Кои са възможните стратегии за евентуални политически промени които биха могли да спрат нашето пропадане?

Теоретично има няколко възможности.

Едната е, да се създаде силна демократична опозиция. Това трудно може да стане без свобода на медиите. Основната пречка е силния националистически заряд в менталитета и културата на сърбите. Трудно е да си представи човек как в Парламента ще седнат заедно националистите на Шешел и националистите на Хашим Тачи, а още по-трудно е те да станат членове, примерно на Демократичната партия на Джинджич.

Втората възможност е да се създаде цивилно общество по примера на източноевропейските страни, в които то успя да обедини всички, така че на другата страна остана само голата фасада на властта, която в удобен момент беше лесно свалена. Това трудно може да се приложи у нас и изисква много време с което ние не разполагаме.

Третата възможност е да се създаде силно демократично движение което да събере демократичните партии, синдикатите, църквата, неправителствените организации и влиятелните интелектуалци. Бяхме свидетели на няколко такива безуспешни опита.

Четвъртия начин е намесата на външни сили. Това е най-опасният начин поради възможността да укрепят още повече властта както се случи в Куба или Ирак.

Въпреки че сегашния режим е исторически обречен, трудно е да се повярва, че в Сърбия наскоро ще станат промени, без оглед на неизбежните социални вълнения. Качеството на повечето от сегашните опозиционни лидери просто не дава основание за оптимизъм, дори и по някое чудо някой от тях да дойде на власт. В най-добрия случай повечето от тях биха могли да бъдат достойни заместници на Милошевич но не и реална алтернатива на неговия режим. В изтеклите десетина години те проиграха огромната социална енергия за промени, пропуснаха седем шанса за коалиция

и демонстрираха висока доза суета, непостоянство и нетактичност. На политически план, повечето от тях си бяха и си останаха ученици на Гарашанин и неговото налудничаво Начертание. Прекалено обременени с миналото, те не обръщаха достатъчно внимание на съвременните реалности.

На Балканите днес преобладават две основни политически концепции. Според едната, огромния културен и технологически скок налага необходимостта от икономическа интеграция, демократизация в сферата на обществените отношения и зачитане на ония човешки права без които не може да се прояви творческата сила на индивида. Всички съседни нам страни направиха именно този избор. Нашите политици на думи са готови да вземат от Европа всичко което означава висока технология и добър стандарт, но се стараят да запазят стария балкано-азиатски начин на мислене и поведение. При което местния пандурин и кмета имат неограничена власт за грабеж, все в името на някакъв абстрактен патриотизъм и съзнателно разпалваната обществена параноя че "отечеството се намира в опасност". Този недостатък в менталитета ни прави трудни за интегриране в региона.

Предстои ни труден и болен процес на осъзнаване и признаване на националистическите грешки, които ни скараха не само със целия свят но и сами със себе си. Тия грешки трябва да се признаят и да се иска извинение за тях. Това е пътят към помирението.

Способни ли сме да го извървим?

Днес е трудно да се повярва в това. Но друг избор просто няма. Сигурния път за промени води през промяната на общественото съзнание. Най-труден е защото е единствено правилен. И промените ще настанат когато 51% от нашите граждани ги изгласуват на изборите, тоест, тогава когато си дадем сметка за провала на сегашната политика. Този процес на политическо узряване за промени у нас все още не е завършен.

Наивно е да се мисли, че Милошевич ще си подаде оставка само заради освирквания на опозицията. И дали само той е целият проблем? Когато тоталитарния октопод пусне пипалата си във всички сфери на обществения живот, тогава всички граждани, включително и президента, стават негови жертви. Тоталитарната машина поглъща цялото общество включително творците и поддръжниците си. Нищо няма да спечелим ако опозицията ограничи своите искания само на оставката на една личност, без да се разгради тоталитарната структура на обществото която произвежда политици от типа на Милошевич. Тази тоталитарна структура освен че произвежда некадърни управляващи, произвежда и некадърна опозиция. В този омагьосан кръг ние се въртим вече цяло едно десетилетие но изхода още не се вижда.

Интелектуалците които сериозно обмислят бъдещето на Сърбия са доста скептично настроени по въпроса за промените независимо от гръмките фрази с които парадират част от опозицията. Тя няма да се справи с проблемите на обществото преди да се справи със собствените си слабости и престане да прави едни и същи грешки. Ако една партия се декларира като демократична, тя не може да изгражда вътрешна тоталитарна структура и да се идентифицира със собствения си лидер. Нужна е много повече вътрешна демокрация която да селектира и подменя некадърните и провалилите се политици. Опозиционните лидери имат горе-долу еднакъв лидерски стаж с тоя на Милошевич, направиха не по-малко грешки от него, но нито те се сетиха да си подадат оставките, нито пък някой отвътре посмя да им ги поиска.

Всичко това са признаци на общество болно не само от комунизъм, но главно от национализъм, общество, което се нуждае от интензивна терапия в сферата на духа.

Пролетарии от Босилеград и Кюстендил, обединявайте се!!!

В началото на март т.г. ни осени новината, че левите кметове на Босилеград и Кюстендил са се спазарили двете общини да си сътрудничат. Въпреки че самия текст на договора не се появи, новината сама по себе си предизвика голям интерес. Защото българите от двете страни на границата действително имат нужда свободно да пътуват, да се срещат, да правят бизнес, да разменят опит, да се поучат едни от други и т.н. Навните дори бяха склонни да повярват, че Босилеградските

социалисти започват да обръщат антените към България, но скептиците запазиха въздържаност и много скоро се оказа че са били прави.

В деня на посещението си в Босилеград, на 5 март, общинските ръководители на Кюстендил подминаха КИЦ “Цариброд” в Босилеград. Още тогава стана ясно, че са приели условието на Босилеградските управници поставено преди година, според което договор няма да има докато докато кюстендилци не се дистанцират от КИЦ “Цариброд”.

Дистанцирането си пролича и от интервюто което господата Валентин Вълв и Динчо Желязков дадоха пред “Братство” и радио Босилеград. Реагирайки на съобщението което по този повод издаде КИЦ “Цариброд”, г-н Вълв и г-н Желязков държат пресконференция в Кюстендил на която още повече оголват позициите си. Няколко дни след това във вестник “Братство” от 12. 03. 1999г. на цяла страница се появява интервюто на споменатите другари в което няма нито дума за самия договор, но затова пък има други мнения, оценки и квалификации с които те не само се дистанцират от позициите на българската външна политика по редица въпроси, но даже я порищават и се доближават до позициите на югославската външна политика. Изказванията са им идентични с официалните югославски становища по въпросите за правата на българското малцинство, за югославско-българските отношения, за КИЦ “Цариброд”, проблема Косово, предоставяне на бази на НАТО от страна на България, па дори и за редакторската политика на медиите в България и радио свободна Европа и журналистката Ели Юркуова, от която другарят Желязков се “срамува”.

Ако тия изказвания бяха направени в България, те щяха да имат тежестта на лични или партийни становища и никой нямаше да има нищо против. Но те са направени на територията на друга държава и то от представители на изпълнителна власт и придобиват тежест на официални изказвания. При това тия изказвания противоречат на официалните български позиции неведнъж защитавани от най-висшите държавни преставители. С какво ще се оправдават другарите Вълв и Желязков в България си е техен проблем.

И тъй като през историята, в борбата за своите права, българското малцинство е получавало най-ниските и най-смазващите удари именно от българска страна, нормално беше КИЦ “Цариброд” остро да реагира, обявявайки се не против самия договор, който е нужен и необходим, а против неговата инструментализация като средство за политическа разправа с опозицията в Босилеград и кръгът около КИЦ “Цариброд”.

При това самото съдържание и прилагане на договора за сътрудничество се измества на втор и трет план. Поне за босилеградските социалисти, този договор е само параван с който те камуфлират политическия си съюз с кюстендилските си съмишленици насочен срещу “петчленната партия” с която пребоядисаните босилеградски комунисти никак не могат да се справят, просто защото аргументите не са на тяхна страна.

Комедията си пролича още в самото начало.

През Босилеград в последните осем години се извървяха редица официални и чуждестранни лица, но “Братство” или премълчаваше или само бегло информираше за това. Дори информацията за “събитието на века” – посещението на патриарсите на Българската и Сръбската православна църква, беше поместено в къше, но на кюстендилските си партийни съмишленици великодушно отстъпиха цяла страница.

Така например другарят Вълв който самият си признава, че за последен път е идвал в Босилеград през 1993 година казва, че Босилеград се развива в “положителна посока”!

Какво му положителното на Босилеград когато производството от тогава насам е спаднало няколко пъти, безработицата е двойно по-голяма, предприятията са пред фалит, а положението в социалната сфера, здравеопазването, данъчната политика, човешките права и т.н е катастрофално? Как той може да твърди такова нещо след като в Босилеград е прекарал един-единствен ден за шест години, без да чуе другата страна, без да провери информациите, без дори да се замисли?

Освен това г-н Вълв мисли, че българското малцинство само трябва да каже дали са му накърнени правата или не, но не се замисля дали това е възможно в условията на един демократичен режим. В интервюто на “Братство” той казва “... не приемам някой от България да се изказва в противовес с мнението на българското малцинство в Босилеград, че правата им са потиснати, както не приемам някой от Турция да казва, че в България примерно правата на турците се потискат?! И туйто.

Сравнението не е от най-сполучливите, но мисълта е ясна. Турция да си мълчи за “възродителния процес”, България да си мълчи за “експерименталния модел на двуезичното обучение”. Всеки в своята държава да си прави каквото си иска и никой да не се меси отвън. Дори и когато държавата се превърне в касапница.

Усилията на българската държава да защитава правата на българското малцинство със средствата на превентивната дипломатия, Въл(кан)ов “най-отговорно” нарича “...политическа намеса на някои наши кръгове”, и нищо не споменава за изхвърлянето на българския език из училищата, служебната употреба на българския език пред държавните органи на властта, информирането на български език, спазването на правата и т.н. Това изглежда е съвсем маловажна работа за него.

Г-н Желязков пък казва, че отношенията между Югославия и България не са добри и че това създава проблеми на малцинството, но то може да бъде фактор за нормализация на тези отношения. Демек, отношенията между България и Югославия ще процъфтят стига ако това реши нашето малцинство. Примерно, ако се остави да бъде сърбизирано и при това с пълен глас да вика, че си има “всички права по най-високите международни стандарди” но без да ги показва тия “стандарди” на международните институции по правата на човека. Е, докога ние ще бъдем заложници на добрите югославско-български отношения, без да държи някой сметка за нашите права и интереси. Защо никой не се заложи добрите югославско-български отношения да бъдат във функция на всеостранното материално, демократично и духовно развитие на малцинството, вместо вечно да жертвува нашите интереси в името на лъжливо “братско”, всъщност не братско, а чисто партийно сътрудничество?

Затрудненията в югославско-българските отношения произлизат заради проблемите на малцинството, а не обратно. Тия проблеми ние не сме ги създавали и не можем да ги решим. Те произлизат от тежкото историческо наследство и преди всичко от характера на властващата идеология в Югославия. Но нашето малцинство може да стане фактор на добросъседски отношения между двете държави само тогава когато то престане да бъде жертва на асимилаторската политика която се води срещу него и когато престане да бъде жертва на партийното сътрудничество между българските и югославските ортодоксални комунисти.

Отговаряйки на тенденциозно подхвърления въпрос на журналиста на “Братство” за “културната” и “политическата” дейност на КИЦ “Цариброд”, г-н Вълв се хваща на въдицата и въпреки че се опитва да даде дипломатичен, всъщност дава безсмислен отговор. КИЦ “Цариброд” с нищо не е нарушил законите на страната и г-н Вълв няма нужда да защитава Югославия от нас. Тя не е загрозна от нас а от политиката на неговите колеги от Югославия. Впрочем, за законосъобразността на нашата работа е отговорно правосъдието а не партиите дори не и “самите граждани, където действа това сдружение”. Г-н Вълв очевидно споделя възгледите си за култура и политика с босилеградските си колеги, но тия възгледи са от времето на Четвъртия пленум на БКП. Днес обаче остават броени месеци до началото на 21 век.

Всъщност, истинската опасност за Босилеградските социалисти не идва от това, че КИЦ “Цариброд” се занимава с политика а от това, че той разпространява културата на демократичното общество, която в перспектива би могла да загрози тоталитарната система на управление в Босилеград непокътната от петдесет години насам. Те са свикнали тяхната политика да се занимава с културата, но не могат да си представят културата да сочи грешките на политиката. Дори комунистите в началото избиват или хвърлят в лагерите всички критично настроени интелектуалци за да си осигурят безпрекословна власт. Техните наследници в Босилеград и Кюстендил днес все още искат да поставят твърда разграничителна линия между културата и политиката с цел да изолират своята политика и своята власт от критичната мисъл на интелектуалците, от културните дейци и техните творби. За тях е немислимо някой писател, поет, журналист или какъвто и да е, да разобличава техните слабости и недостатъци, да мисли, да поставя въпроси, да търси полагане на сметки, да критикува, да осмива...

Скандалът който избухна в Кюстендил след съобщението на КИЦ в Босилеград имаше продължение и епилог. Журналистите на “Нова България” през март и април подложиха на безпощаден обществен дебат постъпката и изявленията на Вълв и Желязков публикувани във в-к “Братство”. Накрая те отрекоха да са казали точно това което беше публикувано в “Братство” Напълно е възможно. Но те трябваше да почувстват на гърба си “професионализма” на вестника който неведнъж е изтъкван като пример как се почитат правата на българите в Югославия. И да разберат, че в условията на демокрация няма място за импровизации и недомлъвки. Нещо, което за съжаление е всекидневна практика на техните босилеградски колеги.

Само когато нашето малцинство се избори за правото на свободно и обективно информиране и ред други права, ние ще можем да изберем онази програма която най-добре защитава правата ни. Обвиняват ни, че това било политика. Това е предусловие без което няма нормална политика.

Дядо Йоцо гледа...

Някой беше казал, че за хуманността на едно общество се съди според отношението към възрастните и инвалидите. Ако това наистина е критерий тогава нашето общество едва ли може да мине за хуманно, поне когато става дума за босилеградските села.

Трудното социално положение на тнр. старчески семейства (а други почти няма) може да се обяснява по разни начини в зависимост от нашето равнодушие и безразличие с което гледаме на страданията на нашите бащи и майки, дядовци и баби оставени самички в околните села на произвола на съдбата и на природните стихии, без елементарни условия за живот, често пъти и без храна, без вода, без огрев, без лекарства, дори и без една дума разбирателство и съчувствие.

Случай първи. Миналата зима в село Извор умира баба Иванка без да я види никой. Трупът ѝ е намерен след няколко дни вече обезобразен от плъхове. Погребана е за сметка на общината.

Случай втори. През януари т.г. в село Ресен, Влаинска махала агонизират дядо Боян и баба Петра Станоеви. Година на раждане – 1912 и 1911. Дядо Боян е инвалид – с едно око сляп, с другото не вижда добре. Имат пет деца. Трима синове живеят в Словения. Четвъртия син и дъщерята са в Македония. Всичките са или пенсионери или настанени на работа, имат си семейства. От десетина години не поддържат никакви връзки. Емоциите отдавна са скъсани, може и заради спривавия характер на старците, може би заради нещо друго – нее важно какво.

Преди една година дядо Боян и баба Петра, притиснати от старост и изтощеност са принудени да продадат и последната си крава. Пенсия нямат. Социални помощи – също. Имали са немалко спестени пари за тия “черни дни”, но са имали невежеството да ги вложат в банка и не са изтеглили нищо – инфлацията е стопила парите. Останали без нищо и без физическа сила за работа те са обречени на бавно и мъчително умирање. Баба Петра вече не може да меси хляб. На километри наоколо няма магазин. Няма и хора. През лятото случайно минаващи хора им носят хляб от Босилеград. Но тази зима, Влаинска махала в Ресен седмици наред беше отсечена от града поради снежни навявания.

Двамата старци остават без хляб, без вода и без огрев. Дърва имат, но дядо Боян вече не може да ги цепи. Простуда ги сваля на легло. Два дни прекарват без огън. А температурата навън е 10 градуса под нулата. И накрая ги открива един случайно минаващ човек. За баба Петра вече е късно. На погребението идва само един от петимата синове. Двамата старци са прекарвали две седмици с пет хляба.

Дядо Боян остава да брой дните си и да ходи от къща на къща за хляб. Но селото е оредяло и всички са горе-долу на неговото дередже. Кой кому да помогне, когато всичките имат нужда от помощ?

(извадки)